

Нови пројекат Републичке агенције за развој МСП

МЕНТОРИНГ УСЛУГЕ ЗА ПРЕДУЗЕЋА

ЈОШ ЧИТАЈТЕ:

Обука радника за познатог послодавца

3

**Координациони састанак са локалним
развојним агенцијама и локалним заједницама**

4-5

Награђени најбољи пословни планови

8

Успостављање и промоција менторинг услуга за мала и средња предузећа у земљама Западног Балкана

Пројекат успостављања менторинг услуга малих и средњих предузећа званично је покренут 20.09.2017. године и трајаће 3 године.

Циљ пројекта је да се успостави континуирана менторинг подршка домаћим предузећима. Менторинг услугом се идентификује кључни проблем у предузећу, а потом се менаџмент са потребним ресурсима усмјери ка рјешењу уз подршку ментора, чиме би се побољшао развој предузећа. Провођење пројекта је предвиђено и у акционом плану Стратегије развоја малих и средњих предузећа у Републици Српској 2016-2020 година. Захваљујући врло позитивним искуствима из Србије, Јапанска агенција за међународну сарадњу - ЈИСА проширује и наставља са фазом 2. успостављања менторинг система на Балкану.

Партнер за имплементацију у Републици Српској је Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа која ће успоставити менторинг систем у координацији са Министарством индустрије, енергетике и рударства, локалним развојним агенцијама и локалним самоуправама. Пројект је финансиран од стране Јапанске агенције за међународну сарадњу - ЈИСА, а проводи конзорцијум јапанских фирми уз подршку експерата Развојне агенције Србије са вишегодишњим искуством у развоју менторинг система у Србији.

Ментори се кандидују из локалних развојних агенција или из одјељења локалне управе надлежних за подршку реалном сектору, а гдје нису успостављене локалне агенције. Први циклус обука ментора у учионици и фирмама је предвиђен током 2018. године.

Организацију тренинга и сертификације ментора проводи Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа. Након сертификације Агенција ће расписати јавни позив за предузећа за исказивање интереса коришћења услуге менторства. Менторинг услуге ће бити подржане и суфинансирањем из јавних средстава, а евентуално и других извора као што су међународни развојни програми.

Затим ће сертифициковани ментори проводити први циклус менторинг услуга у предузећима уз мониторинг и подршку јапанских експерата и експерата из Србије са искуством из 1. фазе пројекта. Наведени процес ће се понављати наредних година у циљу повећања броја квалитетних ментора, јачања капацитета локалних развојних агенција и одјељења за локални и привредни развој, као и менторинг система Републике Српске уопште.

ПРИПРЕМЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ АКЦЕЛЕРАЦИЈСКИХ ПРОГРАМА

Представници Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа учествовали су на трећем састанку партнера у пројекту ACCELERATOR који је одржан 14. и 15. септембра 2017. године у Мору, Мађарска. Домаћин састанка била је Централна трансдунавска регионална иновациона агенција из Шекешфехервара.

Примарна сврха састанка је била иницирање припреме за реализацију пилот акцелерацијских програма, који ће се реализовати у оквиру пројекта у току 2018-те године. Партнери су презентовали идеје за реализацију пилот пројеката и размијенили мишљења и искуства у реализацији оваквих и сличних програма. Била је ово и прилика да се дискутује о могућим препрекама и отвореним питањима у реализацији акцелерацијских програма.

Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа представила је концепт за пилот акцелерацијске програме које ће реализовати у Републици Српској, у оквиру пројекта.

Осим тога дискутовано је и о резултатима уводних анализа и представљен је заједнички водич за акцелерацијске програме, те су адресирана техничка питања везана за реализацију пројекта.

У оквиру састанка, представљен је и пројекат CROWDSTREAM од стране Панонске пословне мреже, као један од компатибилних пројекта у оквиру Интеррег Дунавског транснационалног програма који адресира питање финансирања startup-а преко crowdfunding платформи.

Пројекат ACCELERATOR - „Развој акцелератора за обезбјеђење бољег приступа финансирању за иновативна МСП“, је суфинансиран од стране Европске уније кроз Интеррег Дунавски транснационални програм, из средстава ERDF и IPA фондова.

Пројекат је представљен и на регионалној конференцији Европске мреже предузетништва која је одржана у Порторожу (Словенија) крајем септембра.

Обука радника за познатог послодавца

Директор Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа Маринко Ђукић потписао је са директором Градске развојне агенције Бања Лука (ЦИДЕА) Мариом Милановићем уговор о реализацији регионалног пројекта „Оспособљавање незапослених лица према потребама послодавца у металопрерађивачком сектору“.

Уговор је потписан у уторак 10. октобра 2017. године, у просторијама ЦИДЕА, а укупна вриједност пројекта је 137.343,20 КМ. Републичка агенција за развој МСП ће кроз програм „Прилика плус“, подржан од стране Владе Швајцарске, обезбједити половину потребних финансијских средстава, док ће остатак средстава обезбједити општина Градишка, ЦИДЕА и осам предузећа из Бања Луке, Градишке и Лакташа. Општи циљ овог пројекта је јачање партнерства између јединица локалне самоуправе, јавних служби за запошљавање у Републици Српској, центара за обуку/едукацију и послодавца ради провођења одговарајућих програма образовања и обука незапослених лица за познатог послодавца, чиме се остварује већа конкурентност незапослених на тржишту рада и ефикасније запошљавање.

-На овај начин подржавамо развој наше привреде. Провођењем планиране обуке помоћи ћемо послодавцима из металног сектора да обезбједе квалитетне кадрове – рекао је Ђукић.

Одржан координациони састанак са представницима локалних развојних агенција и локалних заједница

Велико инетресовање за теме састанка

Редован годишњи координациони састанак са представницима локалних развојних агенција и локалних заједница у Републици Српској, Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа одржала је јуче у Дервенти. Састанку је присуствовао и помоћник министра за ресор малих и средњих предузећа Зоран Савић. Разговарано је о могућностима заједничке сарадње, нарочито у оквиру међународних пројеката које проводи РАРС.

Учесници састанка упознати су са могућностима пројекта „Успостављање и промоција менторинг услуга за мала и средња предузећа на Западном Балкану“ (фаза 2) у чијој реализацији учествује и Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа, а главни партнери су Јапанска агенција за међународну сарадњу (*JICA*) и Развојна агенција Србије.

- Почетком наредне године долазе ментори из Јапана који ће обучити наше будуће менторе који ће пружати менторске услуге нашим предузећима. Ради се о савјетодавним услугама, од успостављања дијагнозе проблема у предузећу, до изналажења заједничког рјешења – истакао је директор РАРС Маринко Ђукић.

Он је позвао локалне заједнице и локалне развојне агенције да што прије кандидују најбоље људе за тај посао како би се на вријеме могле извршити припреме за обуке будућих ментора.

Ђукић је, такође, говорио о искуствима првог јавног позива за додјелу грант средстава стартапима и предузећима у оквиру пројекта „Challenge to Change“ који проводи агенција у сарадњи са агенцијом СЕРДА, а који финансира шведска Агенција за међународни развој.

- Ускоро ће бити расписан други јавни позив за додјелу бесповратних средстава из фонда овог пројекта и веома је важно да информишемо наша предузећа о условима и начину пријаве.

Организоваћемо инфо дане и радионице и ту очекујемо интензивнију сарадњу са локалним заједницама и локалним развојним агенцијама како би што већи број предузећа добио прилику за добијање средстава из овог пројекта – рекао је Ђукић.

Добру прилику за сарадњу он види и код предстојећег Форума о интернационализацији пословања који 2. и 3. новембра на Јахорини организују Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа и развојна агенција Србије. Централни дио форума биће пословни сусрети предузећа и кластера из региона који се организују у оквиру Европске мреже предузетништва.

- Очекујемо да и локалне развојне агенције и локалне заједнице анимирају што већи број привредника са подручја својих општина и градова да учествују на пословним сусретима јер је то јако корисно за предузећа. На тим пословним сусретима они ће моћи да понуде своје производе и услуге потенцијалним партнерима, пронађу добављаче и остваре друге видове пословне сарадње са предузећима из читавог региона – нагласио је Ђукић.

На састанку је презентована и радионица са представницима развојних агенција, јединица локалне самоуправе Републике Српске и Србије, Развојне агенције Србије и Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа која ће бити одржана у оквиру Форума о интернационализацији пословања. Разговарало се о приједлозима тема које би се разматрале у оквиру радионице, а све с циљем даљег унапређења сарадње и размјене искустава.

Било је ријечи и о најављеним измјенама и допунама Закона о развоју малих и средњих предузећа, а представљене су и активности и добре праксе из Општине Дервента, Агенција за развој малих и средњих предузећа Угљевик и Агенције за развој малих и средњих предузећа Требиње.

*Бројне
могућности
за сарадњу*

Business Support on Your Doorstep

ЕВРОПСКА МРЕЖА ПРЕДУЗЕТНИШТВА

директна подршка предузећима

Интернационализација малих и средњих предузећа и унапређење сарадње између привреде, универзитета и истраживачких институција, циљеви су Европске мреже предузетништва (ЕЕН), чији је члан и Конзорцијум из Републике Српске (ЕУНОРС). Овај конзорцијум, који је 2012. године формиран уз подршку Европске мреже предузетништва Србије и Представништва Републике Српске у Бриселу, чине Републичка агенција за мала и средња предузећа, као координатор Конзорцијума, Привредна комора Републике Српске, Универзитет у Бањој Луци, Универзитет у Источном Сарајеву и Иновациони центар Бања Лука. Чланством у Европској мрежи предузетништва, омогућено је институцијама из Српске да остваре директну комуникацију са институцијама Европске комисије у циљу подршке развоју домаћих предузећа, рекао је на данашњој конференцији за новинаре координатор ЕУНОРС-а, Бојан Ћудић.

– Можемо рећи да је чланство у Европској мрежи предузетништва нешто најбоље што су институције Републике Српске, које се баве подршком развоја предузећа, добиле од Европске комисије – истакао је Ћудић и додао да је концепт ЕЕН-а покренут још 1987. године.

Према његовим ријечима, овај концепт дао је добре резултате, што је утицало да се Мрежи прикључе и остале економски значајне земље свијета, међу којима су Сједињене Америчке Државе, Русија, Бразил, Кина, Јапан.

Данас, Европска мрежа предузетништва је највећа мрежа за подршку малим и средњим предузећима на свијету, коју чини више од 60 земаља, више од 100 конзорцијума и више од 600 институција, као што су привредне коморе, развојне агенције, универзитети, научно-истраживачке институције.

Ћудић је подсетио да су општи циљеви ЕЕН-а јачање конкурентности малих и средњих предузећа, бољи приступ информацијама и унапређење иновативних капацитета предузећа, а активности су финансиране из два најзначајнија програма Европске комисије за подршку развоју предузећа – COSME и HORIZON 2020.

Оливера Радић, члан ЕУНОРС-а, истакла је да ЕЕН нуди могућност учешћа привредних друштава на различитим пословним сусретима, сајмовима и конференцијама, који се свакодневно одржавају широм свијета. Један од њих траје ових дана у Паризу, а ради се о великом сајму текстила, у оквиру којег ће бити одржани и пословни сусрети за компаније из ове области, на којима учествују и предузећа из Републике Српске.

– Од почетка 2017. године ЕУНОРС је организовао више од 15 привредних сусрета у земљама региона, али и Европе, на којима су учествовали представници више од 100 компанија из Српске. Један од начина повезивања привредних друштава са новим партнерима је и објављивање њихових профила, односно информација о њима у бази Европске мреже предузетништва, гдје им је омогућено да искажу интерес за сарадњу. На основу објаве ових профила, Конзорцијуму долазе захтјеви за сарадњу предузећа из различитих земаља са нашим привредним друштвима, што је за резултат већ имало успостављање партнерстава између појединих компанија – објаснила је Радићева.

Још један важан сегмент ЕЕН-а, како је навела, је трансфер знања и пренос технологија, на основу чега су организоване бројне обуке, радионице, тренинзи и инфо дани у циљу јачања домаћих компанија и представљања најактуелнијих трендова у свијету.

– У току ове године организовали смо више од 20 радионица о развоју брэнда, измјенама захтјева стандарда заштите животне средине, повећању вриједности предузећа, припреми приједлога пројекта за ЕУ фондове – казала је Радићева.

Говорећи о програму Хоризон 2020, члан ЕУНОРС-а, Драган Глигорић, рекао је да је Европска унија у периоду 2014. – 2020. године планирала да издвоји 80 милијарди евра за финансирање три стуба конкурентности привреде земаља ЕУ, али и земаља потенцијалних кандидата, као што су изврност у науци, индустријско лидерство и социјални изазови.

– Циљ овог програма је да се иновативним предузећима која имају способност да интернационализују своје пословање пружи подршка у консалтингу и изласку на тржиште.

Предузећа из Републике Српске могу очекивати да ће добити услуге консалтинга, на основу којих би се дефинисао акциони план. Провођењем тог акционог плана, предузећа ће скратити период од момента инвенције до иновације, односно заузимања адекватног тржишног потенцијала – изјавио је Глигорић и додао да у Републици Српској има много иновативних предузећа и иноватора који имају потенцијал да пласирају своју иновацију на тржиште, али им је потребна додатна подршка. Представници ЕУНОРС-а најавили су и највећи догађај који ће Конзорцијум из Републике Српске организовати ове године – Форум о интернационализацији пословања. Форум ће бити организован 3. новембра на Јахорини, а организатори очекују учешће више од 200 компанија, кластера, развојних агенција, привредних комора и универзитета из земље и региона. До сада је, како су навели, учешће пријавило њих више од 90, из Републике Српске, Србије, Хрватске, Словеније, Шведске и других земаља.

НАГРАЂЕНИ НАЈБОЉИ ПОСЛОВНИ ПЛАНОВИ

Три најбоља пословна плана настала у оквиру радионице „Тестирање пословне идеје предузетника и израда пословног плана“ награђена су новчаним износима од 1.500 КМ, 1000КМ и 500 КМ. Радионицу је организовала Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа у оквиру Европске мреже предзетништва, а била је намијењена младима.

- Након радионице којој је присуствовало 20 кандидата, дали смо рок од мјесец дана кандидатима да направе властите верзије пословног плана. Стручна комисија је оцијенила те пословне планове и донијела одлуку да је најбољи пословни план „Подизање плантаже љеске“ Рајка Кецмана, на другом мјесту је Татјана Курузовић са „Фармом товних јунади“ и на трећем мјесту Јелица Растока са пословним планом „Активности у вези здраве хране“ – каже Бојан Ћудић, руководилац Одјелења Европске мреже предузетништва. Додаје да је Агенција врло задовољна provedеном обуком и најављује организовање нових радионица намијењених младима и женама предузетницама.

- У наредном периоду више

пажње посветићемо реализацији самих идеја тако да ће Агенција пратити предузетнике у имплементацији, пружати одговарајућу подршку како би исто тако унаприједила своје активности – истиче Ћудић.

Даљој подршци у реализацији пословне идеје нада се и првонаграђени Рајко Кецман, апсолвент на Шумарском факултету Универзитета у Бањој Луци. - Мој бизнис план се огледа у томе подизању плантажа љеске. Одлучио сам се за ту идеју, зато што наш западни дио Босне, Крајина, све мање се бави узгојем љешника, а знамо да у самом региону 90% увоза љешника долази из Турске и других земаља, Италија. Идеју планирам да спроведем у скорије вријеме, значи док завршим

факултет, највјероватније док обезбиједим нека сигурнија средства и надам се да ће ми Агенција помоћи у томе – каже Рајко.

Породично имање за бизнис намјерава искористити Татјана Курузовић, апсолвент на Економском факултету у Бањој Луци. Вјерује да би то у будућности могло бити самоодрживо.

- Мој пословни план подразумијева узгој товних говеда. С обзиром да немамо довољно својих средстава ми бисмо почетни капитал – и у томе је заправо пословна идеја, прикупљали од корисника. Свако би уплаћивао износ за набавку једног грла и након 6 мјесеци или годину дана, добијао би уложени дио, а затим и тај неки принос на уложена средства – појашњава Татјана.

“Више пажње посветићемо реализацији самих идеја тако да ће Агенција пратити предузетнике у имплементацији, пружати одговарајућу подршку”